

Sag C-423/23**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

10. juli 2023

Forelæggende ret:

Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Italien)

Afgørelse af:

7. juli 2023

Sagsøger:

Secab Soc. coop.

Sagsøgte:

Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (ARERA)

Gestore dei servizi energetici (GSE) SpA

Hovedsagens genstand

Annullation af flere retsakter og fakturaer udstedt af de sagsøgte.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

I henhold til artikel 267 TEUF anmodes Domstolen om at afklare, hvorvidt den italienske lovgivning, der fastsætter et loft over producenteres indtægter fra salg af elektricitet, navnlig hvad angår sektoren for vedvarende energi, er forenelig med de EU-retlige bestemmelser på området.

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Er artikel 5, stk. 4, i direktiv (EU) 2019/944, 3. og 12. betragtning til direktiv (EU) 2018/2001, 27., 28., 29. og 39. betragtning til samt artikel 6, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) 2022/1854 til hinder for en national

- lovgivning, der fastsætter et loft over markedsindtægter fra salg af elektricitet, som anvendes på den måde, der er fastsat i artikel 15a i lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022, og som ikke sikrer, at producenterne gives mulighed for at tilbageholde 10% af indtægterne over dette loft?
- 2) Er artikel 5, stk. 4, i direktiv (EU) 2019/944, 2., 3. og 12. betragtning til direktiv (EU) 2018/2001, 27., 28., 29. og 39. betragtning til samt artikel 6, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, litra b) og c), i forordning (EU) 2022/1854 til hinder for en national lovgivning, der fastsætter et loft over markedsindtægter fra salg af elektricitet, som anvendes på den måde, der er fastsat i artikel 15a i lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022, og som indebærer, at investeringer i sektoren for vedvarende energi ikke opretholdes og tilskyndes?
- 3) Er tredje betragtning til direktiv (EU) 2018/2001, 27. og 41. betragtning til samt artikel 7, stk. 1, litra h), litra i) og litra j), artikel 8, stk. 1, litra a) og d), og stk. 2, i forordning (EU) 2022/1854 til hinder for en national lovgivning, der fastsætter et loft over markedsindtægter fra salg af elektricitet, som anvendes på den måde, der er fastsat i artikel 15a i lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022, men som hverken fastsætter et specifikt loft over indtægter fra salg af elektricitet, der produceres fra stenkul, eller indeholder differentierede bestemmelser for de forskellige energikilder?

Anførte EU-retlige forskrifter og anført praksis fra Domstolen

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, navnlig artikel 5.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, navnlig 2., 3., 12. og 29. betragtning.

Rådets forordning (EU) 2022/1854 af 6. oktober 2022 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser, navnlig 1., 3., 6., 25., 27., 28., 29., 30., 32., 33., 34., 39., 40., 41. og 71. betragtning samt artikel 6, 7 og 8.

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser, navnlig 2.2.1., 2.2.2., konklusion og bilag 2.

Domstolens dom af 29. september 2016, C-492/14, EU:C:2016:732, og af 1. juli 2014, C-573/12, EU:C:2014:2037.

Anførte nationale forskrifter

Lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022, artikel 15a

Ifølge stk. 1 anvendes i perioden fra den 1. februar 2022 til den 31. december 2022 en mekanisme for kompensation af energiprisen med hensyn til den elektricitet, som forskellige typer af anlæg, der bruger vedvarende energikilder, leverer til nettet.

Stk. 3 bestemmer, at GSE (operatøren for energitjenester) beregner differencen mellem referenceprisen og markedsprisen samt oplyser, hvordan disse priser skal opgøres.

Stk. 4 foreskriver, at såfremt differencen ifølge stk. 3 er positiv, yder GSE det konkrete beløb til producenten, og endvidere at hvis denne difference er negativ, foretager GSE en afregning eller anmoder producenten om at indbetale det konkrete beløb (tovejsmekanisme for kompensation).

Lovdekret nr. 115 af 9. august 2022, artikel 11

Lov nr. 197 af den 29. december 2022, artikel 1

Ifølge stk. 30 anvendes i perioden fra den 1. december 2022 til den 30. juni 2023 et loft over markedsindtægter fra produktion af elektricitet med hensyn til den elektricitet, der leveres til nettet af anlæg, der bruger de vedvarende energikilder, der ikke er omfattet af anvendelsesområdet for ovennævnte artikel 15a, og af anlæg, der bruger de ikkevedvarende energikilder, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, i forordning (EU) 2022/1854.

Stk. 31 foreskriver, at indtægtsloftet dækker alle markedsindtægter for producenter af elektricitet produceret i ovennævnte anlæg og, hvis det er relevant, mellemmand, der deltager på engrosmarkederne for elektricitet på producenters vegne.

Stk. 32 bestemmer, at GSE beregner differencen mellem referenceprisen og markedsprisen samt oplyser, hvordan disse priser skal opgøres.

Stk. 33 foreskriver, at såfremt differencen ifølge stk. 32 er negativ, foretager GSE en afregning eller anmoder producenten om at indbetale det konkrete beløb (envejsmekanisme for kompensation).

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Det sagsøgende selskab producerer elektricitet i anlæg, der bruger vandkraft.
- 2 Ved gennemførelse af artikel 15a i lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022 inkluderede ARERA (den italienske myndighed for energi, net og miljø), ved sine beslutninger

i årene 2022 og 2023, sagsøgeren i listen over selskaber, som er omfattet af denne bestemmelse, og efterfølgende udstedte GSE en række fakturaer over for sagsøgeren. Sagsøgeren har anlagt sag ved den forelæggende ret og nedlagt påstand om annullation af disse beslutninger, andre dermed forbundne retsakter og de nævnte fakturaer.

- 3 Vederlaget til de i artikel 15a nævnte producenter for salg af energi fastsættes af lovgiver via et i samme artikel lovbestemt indtægtsloft, og ikke af markedet.
- 4 Denne artikel skulle have været i kraft i perioden fra den 1. februar 2022 til den 31. december 2022, men artikel 11 i lovdekret nr. 115 af 9. august 2022 forlængede denne periode til den 30. juni 2023.
- 5 Forordning (EU) 2022/1854 om et nødindgreb for at imødegå høje energipriser, der trådte i kraft den 8. oktober 2022, fastsætter bl.a. et højere indtægtsloft og et bredere anvendelsesområde end artikel 15a.
- 6 Artikel 1, stk. 30-38, i lov nr. 197 af 29. december 2022 gennemførte artikel 6, 7 og 8 i forordning (EU) 2022/1854 for perioden fra den 1. december 2022 til den 30. juni 2023, men udelukkede anlæg, der bruger vedvarende energikilder, der allerede var omfattet af anvendelsesområdet for artikel 15a.
- 7 Indtægtsloftet i artikel 15a blev derfor anvendt i perioden fra den 1. februar 2022 til den 30. juni 2023 på producenter af energi fra vedvarende energikilder til trods for ikrafttrædelsen af lov nr. 197 af 29. december 2022, som derimod fandt anvendelse på producenter af energi fra ikkevedvarende energikilder og fra de vedvarende energikilder, der ikke er omhandlet i artikel 15a, i perioden fra den 1. december 2022 til den 30. juni 2023.
- 8 Selv hvis artikel 15a blev vedtaget, inden forordning (EU) 2022/1854 trådte i kraft, udgør denne artikel derfor i det væsentlige den nationale bestemmelse, der gennemfører den EU-retlige bestemmelse med hensyn til energi fra vedvarende energikilder.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 9 Sagsøgeren har gjort gældende, at artikel 15a i lovdekret nr. 4 af 27. januar 2022 strider mod EU-retten.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 10 Siden slutningen af 2021 er elektricitetspriserne steget unormalt som en følge af den ekstraordinære stigning i gaspriserne, når gas anvendes som brændstof til produktion af elektricitet.
- 11 Artikel 15a er på lige fod med forordning (EU) 2022/1854 blevet vedtaget for midlertidigt at begrænse de ekstraordinære markedsindtægter for producenter af

energi, der ikke bruger gas til produktionen, og hvis omkostninger derfor ikke er afhængige af udviklingen i gaspriserne. I dette øjemed foreskriver artikel 15a, at der fastsættes et loft over disse ekstraordinære indtægter, og at de konkrete beløb fordeles til slutkunderne.

- 12 Den forelæggende ret betvivler, at den af den italienske lovgiver fulgte måde for at fastsætte loftet er i overensstemmelse med de grænser, som er fastsat i forordning (EU) 2022/1854, og med de EU-retlige bestemmelser på energiområdet, idet tvivlen angår både loftets størrelse og personkreds.

STØRRELSEN

- 13 Selv hvis referenceprisen i artikel 15a, stk. 3, litra a), ligger mellem 56 og 58 EUR pr. MWh og således er markant lavere end den pris på 180 EUR pr. MWh, som er fastsat på EU-plan, er denne pris retfærdig efter ARERA's opfattelse, fordi den svarer til det aritmetiske gennemsnit af priserne i de enkelte markedszoner, registreret fra den 1. januar 2010 til den 31. december 2020 og reguleret med inflationstaksten.
- 14 Den forelæggende ret har anført, at fastsættelsen af et loft over markedsindtægter, i henhold til 28. betragtning til forordning (EU) 2022/1854, burde have taget udgangspunkt i de timer, hvor efterspørgslen var på sit højeste før Ruslands angrebskrig mod Ukraine.
- 15 Den italienske lovgiver har derimod valgt en metode, som tager udgangspunkt i gennemsnittet af energipriserne i løbet af årene, og som inkluderer 2020, som blev påvirket af unormale forhold som følge af covid-19-pandemien, men ekskluderer 2021, hvor der ud over kompensationen for de unormale forhold under det foregående år opstod en ny økonomisk cyklus med prisstigninger uden fortilfælde. Eftersom 2021 blev ekskluderet fra beregningsgrundlaget, blev referenceprisen nedsat med over 10%.
- 16 Den forelæggende ret betvivler derfor, at loftet over markedsindtægter i artikel 15a er forholdsmæssigt og rimeligt, fordi dette loft ikke sikrer, at producenterne gives mulighed for at tilbageholde 10% af indtægterne over dette loft, sådan som det derimod kræves i henhold til 39. betragtning til forordning (EU) 2022/1854.
- 17 Den italienske bestemmelse synes også at være uegnet til at beskytte investeringer i sektoren for vedvarende energi og, frem for alt, evnen til at foretage disse investeringer i fremtiden med det formål at udvide anvendelsen af disse energikilder, sådan som det derimod udtrykkeligt foreskrives i de EU-retlige bestemmelser på området.
- 18 Ifølge konklusionen i Kommissionens meddelelse af 8. marts 2022, »REPowerEU«, er erstatningen af fossile energikilder med vedvarende energikilder umiddelbart nødvendig for en forøgelse af Europas energiafhængighed, på tilsvarende måde som fremme af vedvarende energikilder ifølge anden betragtning til direktiv (EU) 2018/2001 udgør et vigtigt element i den

pakke af foranstaltninger, som er nødvendig for at efterkomme Unionens forpligtelse under Parisaftalen om klimaændringer fra 2015, herunder det bindende EU-mål om at nedskære emissioner med mindst 40% frem til 2030, hvilket mål udtrykkeligt anses for at have »en central betydning for Unionens energi- og miljøpolitik«.

- 19 De udeblevne egnede investeringer i sektoren for vedvarende energi henhører under staternes unkladelser i kampen mod klimaændringer, hvilke unkladelser allerede er blevet konstateret af flere nationale retter (»Urgenda Foundation«-sagen i Nederlandene, »Affaire du Siècle«-sagen i Frankrig og »Neubauer«-sagen i Tyskland), og som i øjeblikket er genstand for prøvelse ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (sag nr. 39371/20, nr. 53600/20 og nr. 34068/21).
- 20 Ved læsning af 28. betragtning sammenholdt med 29. betragtning til forordning (EU) 2022/1854 kan det bl.a. udledes, at der ved fastsættelse af loftet skal efterlades en rimelig margen på den pris, som investorerne med rimelighed kunne have forventet, med det formål ikke at undergrave den oprindelige vurdering af investeringernes rentabilitet eller at hæmme investeringerne, hvorimod den italienske bestemmelse ikke synes at have taget hensyn til disse faktorer.
- 21 Ud over direkte at begrænse den finansielle investeringsevne i virksomheder, der producerer energi fra vedvarende energikilder, har artikel 15a indirekte virkninger, fordi den påvirker investorenes tillid til sektorens vækst, hvilket således strider mod de af Domstolen fastslåede principper, ifølge hvilke det er nødvendigt »på lang sigt at fremme investeringer i nye anlæg« (jf. dom af 29.9.2016, C-492/14, EU:C:2016:732, præmis 110, og af 1.7.2014, C-573/12, EU:C:2014:2037, præmis 103).

PERSONKREDSEN FOR DEN OMHANDLEDE LOVGIVNING

- 22 Artikel 15a finder kun anvendelse på producenter af energi fra vedvarende energikilder.
- 23 Mens forordning (EU) 2022/1854 foreskriver, at indtægtsloftet også omfatter producenter af energi, som bruger brunkul, råolieprodukter og tørv, og udtrykker, at et specifikt loft bør gælde for brugere af stenkul, indeholder artikel 15a ingen bestemmelser, som finder anvendelse på disse producenter, der således har opnået en uberettiget fordel, først og fremmest med hensyn til perioden fra den 1. februar 2022 til den 1. december 2022, i hvilken de ikke var omfattet af noget indtægtsloft, hvorfor den omhandlede lovgivning har givet anledning til forskelsbehandling og markedsforvridninger.
- 24 Selv hvis artikel 8, stk. 1, litra a), i forordning (EU) 2022/1854 tillader at anvende differentierede bestemmelser for de forskellige energikilder, har artikel 15a derimod fastsat et samlet loft over markedsindtægter, som finder anvendelse på alle kategorier af producenter af energi fra de vedvarende energikilder, der er omhandlet i bestemmelsen, til trods for, at produktionsomkostningerne for energi

ikke er ens for alle kategorier af anlæg, og denne omstændighed synes ligeledes at kunne give anledning til forskelsbehandling og markedsforvridninger.

- 25 Eksempelvis oplevede producenter af energi fra vandkraft i 2022 en nedsættelse af deres historiske produktionsniveauer med over en tredjedel som følge af den ekstraordinære tørkeperiode og de høje temperaturer, mens andre kategorier af producenter drog fordel heraf, selv hvis samtlige kategorier var omfattet af det samme indtægtsloft.
- 26 Den forelæggende ret finder det derfor nødvendigt at forelægge Domstolen de ovenstående præjudicielle spørgsmål.

ARBEJDSDOKUMENT